

Mária mennybevétele

Alkotó	Pietro di Giovanni d'Ambrogio Siena, 1410 - Siena, 1449
Készítés ideje	1437-1440
Készítés helye	Siena
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera, arany
Méret	magasság: 100 cm szélesség: 65,5 cm vastagság: 2,9 cm
Leltári szám	55.185
Egyéb	Pietro di Giovanni d'Ambrogio Siena, 1410-Siena,1449

Leírás

Mária mennybevitelének ábrázolása nagyon népszerű volt a 15. századi Sienában. Ennek oka az a kitüntetett tisztelet, amelyben a város híres ferences szentje, a 15. század első felében élt Szent Bernardino egy ilyen témájú ábrázolást részesített. A szóban forgó, mára elpusztult freskót egy évszázaddal korábban festhette Siena valaha élt egyik legkiválóbb festője, Simone Martini, az északra, Firenze felé vezető Porta Camollia előkapujának (antiporto) bejárata fölé. A kortársak elbeszélése szerint Szent Bernardino gyakran kijárt imádkozni a kép elé, mitöbb, egy másolatot is rendelt róla az általa alapított obszerváns ferences kolostor templomának főoltárára. A témát szinte minden kortárs mester megfestette. Ezekon Mária zenélő angyalok gyűrűjén keresztül emelkedik a magasba, ahol az Atyaisten fogadja őt. Alul Szent Tamás alakja tűnik fel, aki a csodás mennybevitelre nézve bizonyítékot kért a Szűztől. A hitetlenkedőnek Mária leoldotta s a mennyből aládobta övét. Az öv a leghíresebb Mária-ereklje lett, ma a pratói dóm féltett kincse.

(Sallay Dóra)

Proveniencia

Simor János érsek vásárlása a római Bertinelli gyűjteményből 1878-ban

Kiállítások

- 1930 London, Royal Academy of Arts, "Exhibition of Italian Art 1200-1900"

Bibliográfia

- Sallay, Dóra: Corpus of Sienese Paintings in Hungary, 1420-1510. Florence, Centro Di, 2015. 80-87, kat. 2. (teljes irodalomjegyzékkel)
- Sallay Dóra: Raffaele Bertinelli és reneszánsz képtára. Egy műgyűjtemény útja Rómától Esztergomig. Esztergom, 2009, 88-89, kat. sz. IX., 129
- Sallay Dóra: Dipinti sienesi in Ungheria: Vicende storiche e nuove ricerche. Accademia dei Rozzi, XIV/28 (2008), 3-16., 5, 15 (ua.).
- Sallay Dóra: Early Sienese Paintings in Hungarian Collections, 1420-1520. Doktori disszertáció. Central European University, Budapest, 2008., 115-125, korábbi irodalommal (ua., 1440 k.)

- Raffaelli, Giulia: Pietro di Giovanni Ambrosi: pictor et affabilis juvenis. Tesi di laurea, Università degli Studi di Siena, 2004-2005 [2006]., 80-81, 194-199 (ua., 1437-1440)
- Fagnoli, Narcisa: L'Assunzione del Vecchietta a Montemerano. Restauro e nuove proposte di lettura. Quaderni della Soprintendenza per il Patrimonio Storico, Artistico e Demoetnoantropologico di Siena e Grosseto. Siena, 2004., 24 (ua.)
- Ferretti, Ilaria: La Madonna della cintola nell'arte toscana. Sviluppi di un tema iconografico. *Arte Cristiana*, 90/813 (2002), 411-422., 415 (Pietro di Giovanni, 1440 k.)
- Prokopp Mária: Sassetta: A budapesti kép elemzése. Budapest, 1997., 15-16 (Sassetta?)
- Kawsy, Deborah Lubera: The Survival, Revival, and Reappraisal of Artistic Tradition: Civic Art and Civic Identity in Quattrocento Siena. Doktori disszertáció. Princeton University, Princeton (New Jersey), 1995., 194: 206 j. (ua.)
- Tátrai Vilmos, in: Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. *Corvina*, 227-228, 95. sz., korábbi irodalommal (ua., 1430-1440 között)
- De Marchi, Andrea: Una fonte senese per Ghiberti e per il giovane Angelico. *Artista*, 4 (1992), 130-151., 149: 57. j. (ua.) - Bongianino-Polton 1993 (ua.)
- Os, Hendrik Willem van: Studies in Early Tuscan Painting. London, 1992., 143-149 (ua., 1430-as évek)
- Os, Hendrik Willem van: Sienese Altarpieces 1215-1460. Form, Content, Function. 2 kötet. Groningen, 1984-1990., II (1990), 147-148 (ua., 1440-es évek)
- Strehlke, Carl B.: Art and Culture in Renaissance Siena. In *Painting in Renaissance Siena, 1420-1500*. Szerk. Keith Christiansen - Laurence B. Kanter - Carl Brandon Strehlke. Kiáll. kat. (New York, The Metropolitan Museum of Art). New York, 1988, 33-60., 52 (ua.)
- Boskovits, Miklós (szerk.): Frühe italienische Malerei: Katalog der Gemälde. Gemäldegalerie Berlin. Staatliche Museen Preussischer Kulturbesitz. Berlin, 1988., 155 (ua.)
- Laclotte, Michel: Une prédelle de Pietro di Giovanni d'Ambrogio. *Paragone*, XXXVI (1985), 107-112., 111: 6. j. (ua.)
- Tátrai Vilmos: Az esztergomi Keresztény Múzeum néhány sienai festménye. *Művészet*, XXIV/5 (1983), 32-35., 33 (ua., 1440 k.)
- Christiansen, Keith: Gentile da Fabriano. London, 1982., 77: 52. j. (ua.)
- Polzer, Joseph: The Master of the Rebel Angels Reconsidered. *The Art Bulletin*, 63/4 (1981), 563-584., 575: 31. j. (ua.)
- Boskovits, Miklós: Toskanische Frührenaissance-Tafelbilder. 2., átdolgozott kiadás. Budapest, 1978., 13-14 (ua., 1430-1440)
- Zeri, Federico: Ricerche sul Sassetta: La Pala dell'Arte della Lana (1423-26). In *Quaderni di emblema* 2. Bergamo, 1973, 22-34., 28-29 (ua.)
- Coulonges, Henri: 7 primitifs à Budapest. *Connaissance des Arts*, 224 (1970), 75-81., 75 (ua.)
- (ua., 15. sz. 4. évtizede)
- Os, Hendrik Willem van: Marias Demut und Verherrlichung in der sienesischen Malerei 1300-1450. 's Gravenhage, 1969., 177-185, 189-190
- Boskovits Miklós: Toszán kora reneszánsz táblaképek. Budapest, 1968., 13-14 (ua., 1440-es évek vége)
- Berenson, Bernard: Italian Pictures of the Renaissance. A List of the Principal Artists and their Works with an Index of Places. Central Italian and North Italian Schools. 3 kötet. London, 1968., I, 4 (ua.)
- Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó), 54-56, korábbi irodalommal (ua.)
- Carli, Enzo: Sassetta e il Maestro dell'Osservanza. Milano, 1957., 123 (ua.)
- Brandi, Cesare: Quattrocentisti senesi. Milano, 1949., 226: 107 j. (Pietro di Giovanni)
- Budapest, 1948., 95-97, korábbi irodalommal (Sassetta)
- Gerevich Tibor (szerk.): Magyarország műemléki topográfiája. I. Esztergom. 1. Esztergom Műemlékei. Összeállította

Genthon István.

- Berenson, Bernard: Sassetta. Un pittore della legenda francescana. Firenze, 1946., 52-53 (Pietro di Giovanni)
- Pope-Hennessy, John: Sassetta. London, 1939., 113-114, 125, 136, 208 (ua.)
- Berenson, Bernard: Pitture italiane del Rinascimento. Milano, 1936., 440 (ua.)
- Berenson, Bernard: Italian Pictures of the Renaissance. A list of the principal artists and their works with an index of places. Oxford, 1932., 512 (ua.)
- Berti Toesca, Elena: Arte italiana a Strigonia. Dedalo, XII (1932), 933-960., 946-947 (ua.)
- Exhibition of Italian Art, 1200-1900. London, Royal Academy of Arts, London, 1930, 421, 947. kat. sz. (ua.)
- Gerevich Tibor: Esztergomi műkincsek. In Prímás Album. Dr. Serédi Jusztinián Magyarország Bibornok Hercegprímása tiszteletére. Budapest, 1928., 224 (ua.)
- Van Marle, Raimond: The Development of the Italian Schools of Painting. 18 kötet és index. The Hague, 1923-1938., IX (1927), 340-342 (ua., 1430-es évek, Giovanni di Paolo hatása alatt)
- Gerevich Tibor: A külföldi és az újabb magyar mesterek a primási képtárban. Az Ujság, XIV. évf., 200. sz. (1916. július 20.), 3-4., 3 (ua.)
- Colasanti, Arduino: Quadri italiani ignorati in una collezione ungherese. Bolletino d'Arte, IV (1910), 407-408., 408 és 1910b, iii (Sassetta)
- Rényi Rezső: Az esztergomi Prímási Kép- és Metszet-tár s annak műirodalma culturtörténeti szempontból. Budapest, 1879., 18 (ua.)
- Maszlaghy Ferencz: Az esztergomi Hercegprímási Képtárban lévő művek jegyzéke. Esztergom, 1878 és 1891., 59. sz. (Gherardo Starnina)
- Bertinelli: 30. sz. (Starnina); 1878-as leltár, 56. sz. (Starnina modora).